

Witte Donderdag - Jezus' Laatste Avondmaal en het Joodse Exodus-verhaal Exodus 12:1-14; Johannes 13:1-17, 31b-35; 1 Korinthe 11:23-26

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2011, 2015; Arnhem-Nijmegen 2022

Jezus en zijn discipelen waren samen voor hun laatste maaltijd. Midden in het lawaai van de stad, die vol was met vele, vele pelgrims die voor het Joodse Pascha gekomen waren, hadden zij een stille tijd samen.

Net zoals wij ons hier voor korte tijd hebben teruggetrokken uit het lawaai en de drukte van het leven, om bij onze Heere en bij elkaar te zijn.

Later diezelfde nacht zou Jezus verraden en gearresteerd worden. Maar nu waren zij samen rond de tafel verzameld om het Pascha feest te vieren. Tijdens dit feest herinnerde Israël zich de gebeurtenis die beschreven wordt in Exodus 12.

Het Pascha was een viering van verlossing. Israël had verlossing nodig. Zij moesten gered worden van de goden van Egypte, van de manier waarop zij zelf betrokken waren geraakt bij de religie van Egypte; zij moesten ook gered worden van de onderdrukking door de Egyptenaren.

Het Pascha was een belangrijke gebeurtenis om te gedenken. Toch was het slechts een schaduw van de werkelijkheid van wat onze Heere Jezus Christus voor ons zou doen door Zijn dood aan het kruis. Exodus 12 bevat veel elementen die vooruitwijzen naar grotere gebeurtenissen die zouden plaatsvonden in het lijden van Jezus Christus.

Toen Jezus dit laatste Pesach met Zijn discipelen vierde, maakte Hij duidelijk hoe Hijzelf de werkelijkheid was waarnaar het feest dat zij samen vierden, verwees.

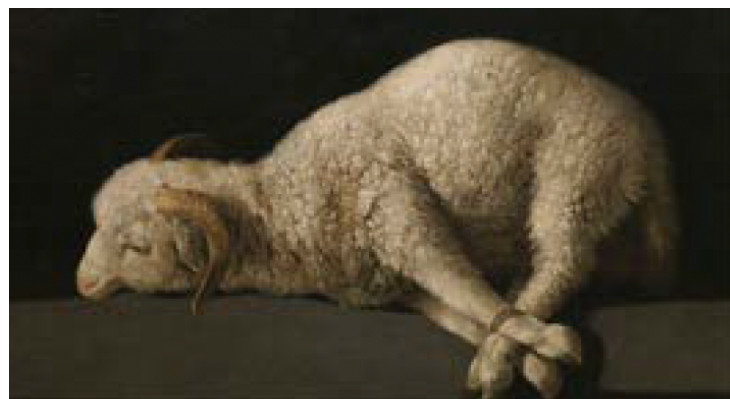
Laten wij samen kijken naar zeven schaduwen in Exodus 12 die hun vervulling vonden in de werkelijkheid van Jezus Christus.

En ik zal u zeven persoonlijke vragen stellen.

1. Volmaakt lam

Ten eerste moest iedere Joodse man een volmaakt lam nemen, het slachten en het eten. In de godsdienst van Israël waren vergeving en verlossing onmogelijk zonder het slachten van een onschuldig, volmaakt lam.

Jezus en Zijn discipelen aten samen en herinnerden zich het lam dat gedood moest worden tijdens het eerste Joodse Pascha.

De discipelen van Jezus beseften niet hoe bijzonder dit moment was. Want Jezus zou de volgende dag het volmaakte Lam van God worden dat door de mensen gedood zou worden. “Zie het Lam van God, Dat de zonde van de wereld wegneemt”, had Johannes de Doper uitgeroepen terwijl hij naar Jezus wees.

Jezus was volmaakt – anders dan wij, gewone mensen. Israël was in die oude dagen in slavernij. Wij hebben de neiging ons tot dienaar te maken van de afgoden van geld, amusement, de afgod van

ik, mijzelf en mij te aanbidden, en wij hebben de neiging de cultuur van het geestelijke Egypte om ons heen, over te nemen. God zegt ons dat we de levensstijl van de wereld waarin wij leven achter ons moeten laten, maar dat lijkt zo moeilijk voor ons. Wij hebben God niet altijd lief en wij hebben onze naaste niet erg lief, of wel?

Maar Jezus, het Lam van God – Hij leefde een volmaakt leven, en zelfs in Zijn dood had Hij God lief en diende Hij Hem.

VRAAG: Ziet u, in het licht van onze volmaakte Heer, uw eigen onvolmaaktheid? Uw zonden?

2. Eet het lam

Ten tweede moesten de Israëlieten het lam eten. Stel u deze Israëlieten voor in hun gezinnen, in hun huizen in Egypte... allemaal nerveus om op reis te gaan, met hun koffers klaar. En voordat zij konden vertrekken, moesten zij een goede maaltijd gebruiken.

Zij moesten het dier eten om kracht te krijgen voor de reis die voor hen lag.

Jezus en de discipelen prezen God voor hoe Hij Israël lang geleden uit Egypte had gered. En Jezus wist wat Hij in de dagen die voor Hem lagen moest doen. Hij had eerder tegen Zijn discipelen gezegd: “Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem.”

Dat klinkt afschuwelijk, en dat is het ook.

Het betekent heel beeldend dat wij afhankelijk zijn van de dood van Jezus. Hieraan is niets zoetsappig of prettig.

Wij leven omdat Hij sterft; Hij sterft zodat wij mogen leven. Onze zonden hebben Hem aan het kruis gebracht. Geestelijk gezien maken wij deel uit van de menigte die verantwoordelijk is voor Zijn kruisiging.

VRAAG: Beseft u de pijnlijke waarheid dat uw redding alleen mogelijk is door het volmaakte offer van het Lam van God?

3. Het bloed

Ten derde was het niet genoeg dat het lam gedood en gegeten werd; Israël kreeg de opdracht het bloed van het lam aan de deurposten te strijken.

Ook het Nieuwe Testament spreekt vaak over het bloed van Jezus Christus. “Maar als wij in het licht wandelen, zoals Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkaar, en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.”

Het is niet genoeg dat het lam sterft; het is niet genoeg dat Jezus sterft. Zijn dood – Zijn bloed – moet toegepast worden op onze eigen deurposten. Wij moeten persoonlijk in Hem geloven, wil Zijn dood voor ons werkzaam worden.

Dit is vandaag ongelooflijk belangrijk voor ons. Zeker, Jezus, het Lam van God, stierf voor de hele wereld. Maar wij moeten deze waarheid toepassen op ons eigen leven, door geloof in Hem en door Hem gehoorzaam te zijn.

VRAAG: Bent u ooit gekomen tot het punt waarop u tegen Jezus zei: “U stierf voor de zonden van de wereld, en ook voor die van mij – ik geloof in U, Heere”?

4. Gered van Gods oordeel

Ten vierde: de reden waarom het zo belangrijk was om het bloed aan de deurposten te strijken, was dat God door het land Egypte zou gaan om de goden te straffen en de mensen te straffen vanwege de manier waarop zij de nakomelingen van Jacob behandeld hadden.

En God zou voorbijgaan aan ieder huis waarop bloed aan de deurposten was aangebracht.

Want degenen die bloed aan de deurposten hadden, toonden hun gehoorzaamheid aan God en hun geloof in Zijn Woord en in Zijn verlossing.

Het idee dat God oordeelt, is niet alleen een oudtestamentisch begrip. Oordeel maakt evenzeer deel uit van de boodschap van het Nieuwe Testament en van Jezus. Degene Die ons liefheeft en Die ons door Zijn bloed heeft vrijgemaakt, zegt ook dat Hij zal komen om de levenden en de doden te oordelen.

Wij kunnen dus maar beter voorbereid zijn door onze Verlosser in geloof te omhelzen. Dan mogen wij zeker weten dat wij veilig zijn. “Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld”, lezen wij in Johannes 3:18, “maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God.”

VRAAG: Weet u zeker dat u veilig bent in de armen van Jezus, uw Zaligmaker? Zo niet, dan moet u mijn eerste drie vragen opnieuw overwegen, uw eigen zonde erkennen en Christus vertrouwen en Zijn volmaakte offer voor u aannemen.

5. Urgentie

Les vijf: De Israëlieten moesten hun maaltijd staande eten, klaar om te vertrekken. Zelfs terwijl zij in hun huizen aten, moesten zij gereed zijn, voorbereid om op ieder moment te vertrekken.

Hun mantel moest in de riem omhoog worden getrokken, sandalen aan hun voeten, staf in hun hand.

Er was urgentie – Gods oordeel was onderweg en de Israëlieten moesten ontsnappen door de Rode Zee en zo naar het Beloofde Land trekken.

Ook voor Jezus was er urgentie: Hij wist dat de mensen die Hem wilden arresteren dat diezelfde nacht zouden doen.

Ook voor ons is er urgentie. De keuze is tussen leven in geestelijk Egypte – en geestelijk sterven. Jezus biedt ons aan dat we met Hem sterven voor ons oude tijdelijke leven, om eeuwig leven van God te ontvangen.

Er is urgentie – ook in ons leven. Stel de dingen die u moet doen om met God verzoend te worden niet uit.

Maak een nieuw begin. Het Pascha was het begin van het Joodse nieuwe jaar, een nieuwe start. God kan ons leven vernieuwen door Jezus Christus.

Wat Hij voor de hele wereld gedaan heeft, moet toegepast worden op ons eigen leven door geloof, zichtbaar gemaakt door onze bereidheid onmiddellijk in beweging te komen, onze Heer te gehoorzamen en Hem te volgen uit de duisternis van Egypte naar het land van gehoorzaamheid aan onze Heer.

VRAAG: Hebt u besloten om voor God en voor God alleen te leven?

6. Gedenk

Punt zes: Israël moest het Pascha vieren als een jaarlijkse gedenkdag, een feest voor de HEERE, van generatie op generatie. Daarom waren Jezus en de discipelen samen.

En tijdens de maaltijd brak Jezus het brood en zei tegen Zijn discipelen dat zij het moesten eten als Zijn lichaam, en zij kregen de opdracht de wijn te drinken als Zijn bloed.

“Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis. Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in Mijn bloed. Doe dat, zo dikwijls als u die drinkt, tot Mijn gedachtenis.”

Jezus gaf aan het Joodse Pascha de betekenis van de Heilige Eucharistie. Niet langer vieren wij dat God Israël uit Egypte gered heeft, maar wij vieren dat Jezus ons gered heeft van onze zonden, van het kwaad, van Gods toorn. Dit is een veel grotere verlossing.

Wij vieren dit ieder jaar in de paastijd, maar ook iedere week in de Heilige Eucharistie. Wij eten Zijn lichaam en drinken Zijn bloed, gegeven voor onze verlossing en ook om ons te voeden en te versterken onderweg. Vandaag vieren wij dit opnieuw. Christus geeft zich aan ons in brood en wijn, Zijn lichaam en Zijn bloed. En wij aanvaarden dit eerbiedig en gedenken.

VRAAG: Zult u, om door God versterkt te worden, zo vaak mogelijk de Heilige Eucharistie vieren en proberen te vermijden dat u de kerkgang overslaat?

7. Gemeenschapsmaaltijd

Ten slotte was het feest van Israël een gemeenschapsfeest. Het werd als volk gevierd, door alle families. Het was niet privé. Het werd samen gedaan.

En toen Jezus en Zijn discipelen het feest vierden, benadrukte Jezus Zelf het belang van deze verbondenheid van Zijn volgelingen, van ons, die in Hem geloven.

Hij sprak over de noodzaak om te dienen, lief te hebben en te vergeven, en Hij toonde Zijn liefde. Hij werd de dienaar van ons allen. Tijdens de maaltijd gaf Hij daar een prachtige uitdrukking aan. Hij boog Zich neer voor Zijn discipelen om hun voeten te wassen. Dat was het werk van slaven – maar Jezus, de Zoon van God, deed het voor ons.

Hij maakte ons tot het volk van God, één heilig volk van mensen die Hem volgen. En in deze gemeenschap, wanneer wij problemen met elkaar hebben, vergeven wij. Wij dienen. Wij hebben elkaar lief. Zoals Jezus ons diende, liefhad en vergaf.

Om onze noodzaak om lief te hebben, te dienen en te vergeven te onderstrepen, bukte Jezus Zich neer en waste de voeten van Zijn discipelen. En om ons de urgentie duidelijk te maken dat wij hetzelfde moeten doen, zullen Rev Hassan en ik vanavond uw voeten wassen. Als een aanschouwelijke les van wat onze Heer voor ons gedaan heeft en wat Hij wil dat wij voor elkaar doen – liefhebben, dienen en vergeven.

LAATSTE VRAAG: Hoe zult u de gemeenschap van uw kerk sterker maken door uw liefde, dienstbaarheid en vergeving tegenover anderen?

Conclusie

Gods toorn is werkelijk; Hij accepteert onze zondige duisternis niet. Maar wij zijn veilig in Jezus Christus, vertrouwend op wat Hij voor ons gedaan heeft. Hij is ons volmaakte Lam van God dat voor onze zonden gestorven is.

Wij vieren dit ieder jaar met Pasen en iedere week in de Heilige Eucharistie. Wij eten het vlees en drinken het bloed van Jezus, Die ons gered heeft en Die ons kracht geeft voor de weg.

De weg die wij samen met Jezus bewandelen is de weg van elkaar liefhebben, elkaar dienen, elkaar vergeven. Voor mensen op deze weg is er geen veroordeling, maar alleen Gods liefdevolle omarming.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.